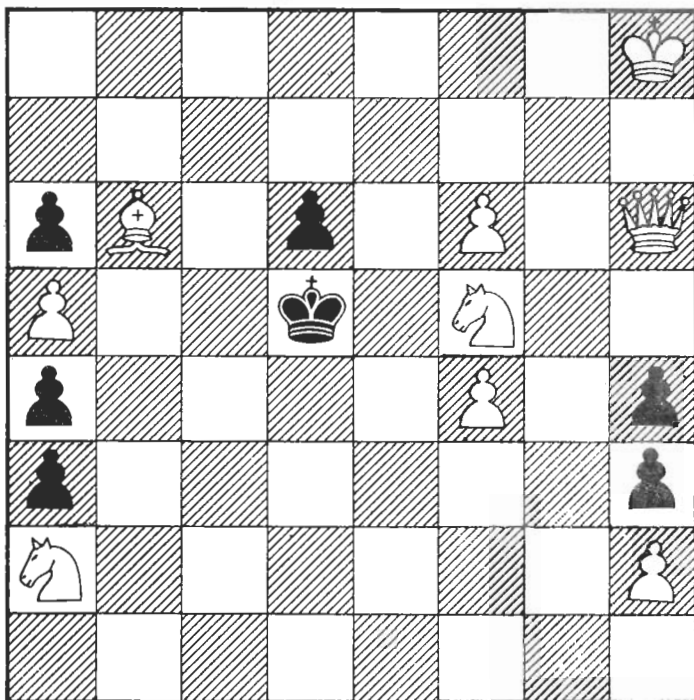

NORD - NORSK SJAKK

Nr. 2

Oktober 1976

Kr. 2,-

MATT I 3 TREKK

KONKUR- RERER VI?

Lenger sør i landet har det oppstått en del vrangforestillinger vedrørende intensjonene til Nord-Norsk Sjakk.

Bladet kan bli en farlig konkurrent til Norsk Sjakkblad. — Dette er tøv, Norsk Sjakkblad er medlemsbladet for samtlige sjakkspillere, hvor de enn bor i landet og skal være hovedinformasjonskil-

den. Nei, vårt nord-norske blad tar bare sikte på å dekke nord-norsk sjakkstoff. Det er en kjent sak at bare de viktigste turneringer og det beste sjakkstoff får plass i Norsk Sjakkblad, og slik må det være med den forholdsvis begrensede spalteplass. Dermed må det også være klart at nord-norsk sjakk ikke kan få den plass vi gjerne hadde sett.

Imidlertid har vi nå et langt større behov enn tidligere for å vise frem våre egne ferdigheter.

Dersom vi utvikler dette bindeleddet vil dette nok bidra til å øke turneringsaktiviteten og sjakk-livet forøvrig.

Samtidig håper vi at interessen for nord-norsk sjakk i sin helhet kan fange enkelte sjakk-klubbers interesse lenger sør i landet. Et ønske-mål blir derfor at hver klubb abonnerer på et nummer slik at man også er orientert om aktivitetene nord i landet.

DISKUSJON

Nord-Norsk Sjakk skal også være den enkelte sjakkspillers talerør og positive diskusjoner omkring sjakklivet ser vi spent i møte.

Vi minner om Kjell Johannessens innlegg i forbindelse med forhøyelse av kontingenten til NSF. Innlegg for og imot må straks begynne å komme dersom grasrotmeninga skal tre tydelig frem før neste års landsturnering med tilhørende kongress skal ta stilling til dette spørsmål.

REGNSKAP

Skulle stemningen være for fortsatt utgivelse av bladet, vil redaksjonen legge frem et regnskap for driften av bladet i forbindelse med det nord-norske mesterskap og det tilhørende årsmøtet.

Man kan jo more seg med å bygge luftkasteller, men faren er der for at bladet skulle kunne drives med et visst overskudd. Hva da? Redaksjonens mening er at et eventuelt overskudd må tilfalle det nord-norske sjakkforbund.

POSTSJAKK

Postsjakkspillerne har vært frempå om skikkelig spalteplass i bladet og intet er vel bedre enn det. Hvem som skal være ansvarlig for den delen er ennå ikke klarlagt, men mye tyder på at Olaf Skaslien, Alta, vil påta seg den oppgaven. — Skaslien spiller som kjent i eliteklassen i norsk postsjakk og vil derfor være rette mann for denne jobben.

KRITIKK

Det er tvingende nødvendig at redaksjonen blir kritisert dersom vi «trår dødt.» — Bladet må holde høy standard på alle felter dersom vi skal overleve, og nettopp her trenger vi råd og hjelp. — Grip derfor pennen fatt når redaksjonen ikke holder mål.

NORD-NORSK SJAKK

Postboks 278 - 9601 Hammerfest
Tlf. (084) 11 948

Redaksjon:

Knut H. Fagerhaug
Kjell Johannessen
Frans Larsen

SJAKKUTSALGET

Det er beklagelig at så få av klubbene benytter forbundets eget usalg ved innkjøp av sjakkmateriell. Vel nok kan det drøye ut litt med leveransen, men solidariteten med forbundet må være utslagsgivende. Benytt vårt eget utsalg, så hjelper du deg selv.

Omslags- diagrammet

Arthur Jarhelle,
Narvik
original

Løsning:

1. Dh5

1. --- Kc4
2. S:d6+ K:f4 2. --- Kd3
3. Df5 matt 3. Dd1 matt

1. --- Ke6
2. Sg7+ K:f6 2. --- Kd7
3. Ld8 matt 3. De8 matt

1. --- Kc4
2. De2+ Kd5 2. --- Kb3
3. Se7 matt 3. Sd4 matt

1. --- Kc6
2. De8+ Kd5 2. --- Kb7
3. Se3 matt 3. S:d6 matt

Forbundet markerer seg

Utkantstrøkene skal få sin del av kaka, det er helt sikkert. President Eikrem har personlig satt meget inn på å skaffe god, sør-norsk deltagelse til Årets Kalott-turnering i Hamnerfest. For tiden finnes det bare to åpne turneringer i Nord-Norge, og det var bare naturlig at Kalott-turneringen ble den utvalgte.

Vi på vår side kan skille med

bra premier, og dersom vi ellers får gutta til å trives, skulle det sikkert bli gjentagelse av selebert sjakkbesøk sørfra.

Arnold J. Eikrem, president i forbundet, er av Finnmark Sjakkregion invitert til Kalott-turneringen. — Denne gang vil man ha ham helt for seg selv og de nord-norske sjakkproblem vil bli behørig diskutert. Det hen-

stilles derfor til klubbene om å forberede seg på en skikkelig sjakkprat i Hamnerfest.

Eikrem har alltid vært lydhør overfor våre problem såfremt vi har hatt initiativ til å fremme vår sak. — Alle som har behov for en skikkelig sjakkprat der man får lufte sine problemer, bør innfinne seg.

Informasjonsplikt

Finnmark Sjakkregion, forøvrig den eneste region som er dannet i Nord-Norge, har i sine statutter innført informasjonsplikt klubbene imellom. Kunne ikke dette være en tanke for også Nordland og Troms?

På denne måte har man i Finnmark oppnådd god kontakt mellom klubbene og terminlisten settes slik opp at de forskjellige turneringer ikke kolliderer med

hverandre. Det er også hevet over enhver tvil at deltagelsen i de forskjellige arrangement er blitt bedre da man har hatt god tid til å bestemme seg på og eventuelt ordne seg fri.

Forbundet nyter selvsagt også godt av dette opplegget da vi også har satt en frist for innbetaling av kontingent til forbundet, dette ikke minst på grunn av Norsk Sjakkeblad.

TV-sjakken

Det kommer sent, men det kommer godt, det nå så lenge annonserste sjakkprogram. Sendetiden er helt ypperlig i og med at tippekampen følger umiddelbart etter. Det er foreløpig ikke tilrådelig å rope for mye av opplegget, men alvor og latter skal avløse hverandre i skjønn forening. Verken Rolf Just Nilsen eller Carsten Byhring spiller i eliteklassen, så når de to nevnte herrer opptre i hvert program må man anta at det er et sterkt innslag av humor.

Men, for all del, sjakkspillet som sådan dominerer fullstendig. — Andre Bjerke er en annen av kjendisene som stiller opp i programmet, men han er til avveksling en meget habil sjakkspiller. I den senere tid husker vi han særlig for sjakkboken: — Spillet i mitt liv.

Programmet starter allerede 16. oktober.

LODDET ER KASTET

Vel, nå foreligger de to lovede gratisnummer av Nord-Norsk Sjakk. Hver og en har kunnet gjøre seg opp en mening om kvaliteten og det eventuelle behov av bladet. Selvfølgelig er bladet ennå ikke kommet i faste former, men råbygget skulle gi indikasjon god nok, om hva det hele skal gå ut på.

Nå står det opp til hver enkelt

sjakk-klubb å sende inn bestilling på det ønskede antall blader. Klubbene blir ansvarlige for distribusjon til den enkelte spiller da portoen må holdes lavest mulig.

Spillere som ikke er tilsluttet noen klubb må belage seg på å betale portoen i tillegg til prisen.

Bestillinger må sendes hurtigst mulig til redaksjonens adresse.

PROBLEMSJAKKBOKA

Nils A. Bakkes bok «Problemsjakk i nord» har lenge vært på markedet. Salget av boka har gått ganske bra, men klubbene bør bestrebe seg, i langt større grad, på å støtte opp om denne første nord-norske sjakk-bok. Det ideelle ville være at

klubbene kjøpte inn noen eksemplarer som kunne benyttes i premieyemed. — Boken har fått rosende omtale i flere land og vi har hittil fått ordrer fra fem forskjellige land. — Ikke dårlig, hva?

ANNONSER

Det er helt klart at bladet er avhengig av annonser. I et rundt-skriv til samtlige klubber i Nord-Norge redegjorde vi for opplegget, nemlig at hver klubb skulle samle inn annonser til å fylle en side i bladet. Prisen på en hel side blir kroner 500.-.

Det ventes altså en innsats fra den enkelte klubb. Oppgaven er så absolutt overkommelig, men man må altså ville.

NM 1976

Harstad Sjakklubb arrangerte årets NM i sjakk og kom særdeles godt fra oppgaven. Formannen, Roar Lindblom, hadde ikke spart seg selv, men så ble da også hele arrangementet avviklet med militær presisjon. For første gang på lenge var alt perfekt fra kongress, turnering til den avsluttende bankett. Men, nesten selvfølgelig, værgudene var imot oss som alltid under et NM.

Og de møtte opp alle storheter rundt omkring sjakken som vanlig er når landsturneringen går av stabelen, men fraværet til Trygve Waage og Sigurd Heiestad var nok et skår i gleden for svært mange.

Harstad Sjakklubb, med formannen i spissen, hadde så fullt ut fortjent rosen samtlige syntes å gi uttrykk for og vi kan bare håpe at dette vellykkede arrangementet bidro til å styrke vår nordnorske goodwill med henblikk på senere søknad om NM.

Vi skal i dette nummer av bladet ta for oss spesielt gode prestasjoner av nordnorske sjakkspillere uansett klasse.

Klasse Mester Elite

CARO - KANN

Hvit: Magne Bergvoll, Tromsø
Sort: Gunnar Johnsen, Kirkenes
1. e4 - c6, 2. d4 - d5, 3. e5 - Lf5,
4. Sd2

Denne avvikelse fra det normale (4. Ld3 eller 4. h4) forteller en god del om Bergvolls åpningsvalg i flere partier under dette NM, hvor motstanderne til stadighet ble tvunget til å se velprøvede åpninger med «nye» øyne. Hvits valg av springerplasseringer i tekstpartiet er selvsagt fullt

spillbart og sikter blant annet på å gjøre c- og f-bøndene mer mobile.

4. -e6, 5. Se2 - c5, 6. Sg3 - Lg6, 7. c3 - Sc6, 8. Lb5 - Db6

I betraktning kom 8. -a6 for å få løperen til å erklære seg med en gang.

9. Da4 - cxd4, 10. 0-0!?

Et av de trekk som er så vanskelig å kommentere rent konkret. Sort kan selvsagt ta imot bondeofferet med 10. -dxc3, 11. bxc3, men har altså vurdert hvits utviklingsforsprang og åpne linjer som mer verd enn en mer bonde. Smak og behag!

10. -Sge7, 11. Sf3 - a6, 12. Sxd4 - Tc8, 13. Le2 - Da5, 14. Dxa5 - Sxa5, 15. f4 - Sec6, 16. f5!

Så langt har hvits energiske åpningsbehandling gitt dividende, og med teksttrekket forsøkes den lille fordel gjort større i form av åpne linjer mot en konge som fremdeles befinner seg i sentrum.

16. -exf5

Bedre enn 16. -Lxf5, hvoretter hvit får tid til å dekke opp Be5.

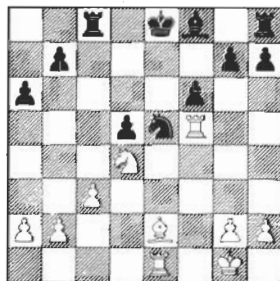
17. Sgxf5

Selvsagt velger hvit å slå med g-springeren for ikke å gi sort anledning til tempogevinst med et ev. senere Lc5+.

17. -Sxe5, 18. Lf4 - Sac6, 19. Tae1 - Lxf5, 20. Lxe5 - Sxe5, 21. Txf5

Forsøket 21. Sxf5 gir liten uttelling etter 21. -Lc5+, " Kh1 - 0-0, 22. Lxa6 (23. b4 - g6) - Sg4! 21. -f6

Ikke 21. -Ld6, 22. Lh5! og vinner.

22. Lf3

Valgets kval! Sterkt i betraktning kom 22. Lh5+ med forførelsene 22. -Kd7 (d8), 23. Sf3 eller 22. -g6, 23. Txf6 og vinner.

Magne Bergvoll

Imidlertid synes sort å ha tilstrekkelig forsvar med 22. -Ke7, 23. Sf3 - g6, 24. Sxe5 - gxf5, 25. Sg6+ - Kd7, 26. Sxh8 - Lc5+, 27. Kh1 - Txxh8 eller 23. Lg4 - Td8, 24. Sf3 - g6, 25. Tf4 - Lg7. Med teksttrekket overføres oppmerksomheten mot Bd5, som hvit har de beste utsikter til å erobre. Bemerk gaffelvirkningen Sc7+.

22. -Td8, 23. Se6 - Td7, 24. Lxd5! - Txd5!

Innledningen til en oppfinnsom redningsmanøver som løses med kombinatoriske midler.

25. Sc7+ - Kd7, 26. Sxd5 - Ke6, 27. Se3 - Lc5, 28. Th5

Eller 28. Tff1 - Sg4.

28. -Sd3, 29. Txc5

Dette er i tidligste laget, selv om hvit for eller senere vil måtte gi kvaliteten tilbake. Med 29. Te2 kunne Bergvoll sette sort på prøve, siden 29. -Sf4, 30. Txc5 - Sxe2+, 31. Kf1 - Sf4, 32. Tc7 gir hvit en liten fordel. Dog klarer 29. -g6, 30. Th4 - Sc1, 31. Te4+ - Kf7, 32. Tc2 - f5, 33. Te5 - Sd3 brasene fint.

29. -Sxe5, 30. Sc2+ - Kf7, 31. b4 - Sd3, 32. Td1 - Se5, 33. c4 - Sxc4, 34. Td7+ - Kg6, 35. a4

Bergvoll ville være på den sikre siden. På 35. Txb7 - Td8. (Truer 36. -Td1+, 37. Kf2 - Td2+). 36

h3 — Td2, 37. Se1 — Txa2. (37. - Se3, 38. Te7!) må hvit ennå en stund kjempe om remis.
35. - Sb6

Sort som er i tidsnød, forkaster 35. - Tb8 som altfor passivt og uoversiktlig, og etter 35. - b5, 36. axb5 — axb5, 37. Td5 er det duket for remislutt.

36. Txb7 — Sxa4, 37. Ta7 — Tc8, 38. Txa6. Remis.

En fin fight!
(Komm. ved Frans Larsen).

RETI

Hvit: Gunnar Johnsen, Kirkenes
Sort: Øystein Sande, Volda

1. Sf3 — Sf6, 2. c4 — g6, 3. b4

Mer aktivt — omenn ikke sterkere — enn 3. b3 som også har til hensikt å nøytralisere Lg7 før Lf1 fianchetteres.

3. - Lg7, 4. Lb2 — 0-0, 5. g3 — d6.

Sterkt i betraktning kommer 5. -b6, for eks. 6. Lg2 — Lb7, 7. 0-0 — d6, 8. d3 — Sbd7, 9. Sbd2 — e5 med likt spill. Det mer tvilsomme 5. - d5!? besvares med 6. cxd5 — Sxd5, 7. Lxg7 — Kxg7, 8. Db3, og hvit står noe bedre.
6. d3 — Ld7(?)

Innleder en altfor tidkrevende manøver som tar sikte på avbytte av de hvitfelta løperne.
Sterkere er både 6. -b6 og 6. -e5.

7. Lg2 — Dc8, 8. 0-0 — Lh3, 9. Sc3 — Lxg2, 10. Kxg2 — e5, 11. e4

Hvit sikrer sin sentrumsstilling før han går til aksjon på dronningfløyen.
11. - a5.

Provoserer hvit til å rykke frem med b-bonden. Dermed svekkes hvits kontroll over feltet c5, noe som igjen vanskeliggjør fremstøtet c4 — c5.

12. b5 — Sbd7, 13. Sa4

Hvit tillater selvsagt ikke sorts springer å slå seg ned på c5.

13. - b6.

Sort forebygger effektivt fremstøtet c5, men til gjengjeld svekkes feltene c6 og d5. Svekkelsen av d5 viser seg å bli ubehagelig for sort. Allerede med sitt neste trekk retter hvit oppmerksomheten mot dette feltet.

14. Se1 — Sh5.

Sorts eneste mulighet for aktivt spill ligger i gjennomføringen av f5.

15. Sc2 — Des?!

Sort planlegger å slå igjen med g-bonden etter f5 og et eventuelt exf5. (Teksttrekket har som formål å dekke Sh5). Imidlertid virker 15. -f5, 16. exf5 — Txf5 sterkere. (17. Se3 — Tf7).

16. Se3 — f5, 17. exf5 — Gxf5, 18. Sd5 — Tc8, 19. f4!

Sorts spill på kongefløyen blir kvalt i fødselen ved at f-bondert blokkeres.

19. - Shf6, 20. Sac3 — De6?!

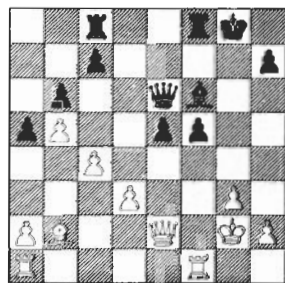
Her står dronningen udekket, noe som øyeblikkelig utnyttes av hvit.

21. De2! — Sxd5, 22. Sxd5 — Sf6.

Presset mot c7, som forhindrer aktivisering av dronningtårnet, må elimineres.

23. Sxf6+ — Lxf6, 24. fxe5 — dxe5.

Tvunget, da 24. -Lxe5? 25. d4 koster en offiser.

25. Tac1

Øyeblikkelig/25. d4 er forhatet og besvares sterkt med 25. -c6!, 26. bxc6, (26. dxe5 — cxb5, 27. Tae1 — Lg7, 28. cxb5 — Dxa2 med klar fordel for sort), Dxc6+, 27. d5 — Dxc4, 28. Dxc4 — Txc4, 19. Txf5 — Tc2+, 30. Tf2 — Txf2+, (30. -Tfc8, 31. Tf1!), 31. Kxf2 — Tc8, og sort står tilfredsstillende.
25. -Tce8?

Her var 25. -c5!? verdt et forsøk: 26. bxc6?! — Dxc6, 27. Kh3 — e4, og sort står godt. Eller 26. Tce1 — Tce8 med en litt trykket, men solid sort stilling.
26. d4 — e4?

Nå måtte 26. -exd4 spilles. Hadde sort oversett hvits neste trekk?

27. g4! — fxg4, 28. d5 — De7, 29. Dxc4+ — Dg7, 30. Dxc7+ — Lxg7.

På 30. -Kxg7? vinner hvit elegant med 31. Txf6! — Txf6, 32. Tf1 — Tf8, 33. Tf4.

31. Lxg7 — Txf1, 32. Kxf1! — Kxg7.

Sluttspillet som nå er oppstått, er ganske sikkert tapt for sort da e-bonden forsert går tapt.

33. Ke2 — Te7, 34. Tf1 — Kg6, 35. Ke3 — Te5, 36. h4 — Tf5.

Gunnar Johnsen og Øystein Sande

Sort velger å få det overstått hurtigst mulig — eller har hvits følgende gjennombrudds-kombinasjon unngått hans oppmerksomhet?

37. Txf5 — Kxf5, 38. c5! — Ke5.
Samme svar følger på 38. -bxc5.
39. d6! oppgitt.
(Komm. ved Reidar Jenssen).

FRANSK

Hvit: Kjell Ole Kristensen, Narvik

Sort: Bjørn Tiller, Oslo

1. e4 — e6, 2. d4 — d5, 3. Sc3 — Lb4, 4. e5 — C5, 5. a3 — Lxc3+, 6. bxc3 — Se7, 7. f4 (?) — Sbc6, 8. Sf3 — Da5, 9. Ld2 — Da4, 10. Tb1 — a6.

Sort er kommet godt ut av åpningen og er ikke interessert i remis gjennom 10. -Dxa3, 11. Ta1 — Db2, 12. Tb1 osv.

11. Lc1 — 0-0, 12. Ld3 — f5.

Hvit truet 13. Lxh7+! — Kxh7, 14. Sg5 — Kg6, (14. -Kg8, 15. Dh5 — Td8, 16. Dxf7+ — Kh8, 17. Tf1 og truselen Tf1 - f3 - h3 avgjør. På 14. -Kh6, 15. Dd3 og vinner). 15. Dd3 — Sf5, 16. Dh3 — Sh6, 17. g4 fulgt av matt.

13. exf6 — Txf6, 14. 0-0 — Sf5?!, 15. g4!

Et uhyre sjanserikt trekk.

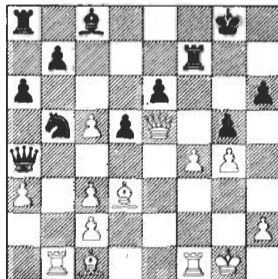
Kjell Ole Kristensen

15. -Sd6, 16. Sg5 — g6, 17. dxc5 — Sb5?

Sterkere var 17. -Sc4 som forhindrer fremstøtet c4.

18. De1 — h6, 19. Sf3 — g5.

Selvsagt måtte g5 forhindres.
20. Se5 — Sxe5, 21. Dxe5 — Tf7.

22. c4!

Avgjørende. Springerer burde altså stått på c4.

22. -dxc4, 23. Lb2 — c3, 24. Lxb5 — axb5, 25. Lxc3 — Kf8, 26. Dh8+ — Ke7, 27. Lb4 — Ld7, 28. Dxb6

Selvsagt ikke 28. c6+ — Dxb4, 29. Dxa8 — Dd4+, og sort har remis.

28. -Lc6, 29. Dxc5+ — Ke8, 30. Tb3 (!)

Sorts dronning står heretter 100 prosent deplassert.

30. -Td8, 31. Dg8+ — Ke7, 32. Dg5+ — Ke8, 33. f5 — exf5, 34. Dg8+ — Ke7, 35. Tfe1+ — Le4, 36. c6+ — Dxb4, 37. Dg5+, oppgitt.
(Komm. ved Reidar Jenssen).

PIRC

Hvit: Bjørn Tiller, Oslo

Sort: Gunnar Johnsen, Kirkenes

1. e4 — d6, 2. d4 — Sf6, 3. Sc3 — g6, 4. Sf3 — Lg7, 5. Le2 — 0-0, 6. 0-0 — c6, 7. a4 — Sbd7, 8. e5 — Se8, 9. Lf4 — dxe5, 10. dxe5 — Sc7, 11. Te1 — Se6, 13. Lc4 — Sdc5, 14. Dxd8 — Txd8, 15. Lh4 — Kf8, 16. Tad1 — Ld7, 17. Lg5 — Tab8, 18. Le3 — Le8, 19. Txd8 — Txd8, 20. Lxe6 — Sxe6, 21. Lb6 — Ta8, 22. Sd2 — Ta6, 23. Sc4 — Sf4, 24. Ld4 — b5, 25. Sd2 — Se6, 26. Sf3 — Ta8, 27. Le3 — Ld7, 28. Td1 — Ke8, 29. Kf1 — Tb8, 30. b3 — Sc7, 31. Lf4 — Lg4, 32. axb5 — cxb5, 33. Ta1 — Lxf3, 34. gxf3 — b4, 35. Se4 — Tb5, 36. Sd2 — Se6, 37. Lg3 — Lxe5, 38. Lxe5 — Txe5, 39. Sc4 — Tc5, 40. Txa5 — Txa5, 41. Sxa5 — Sd4, 42. Oppgitt.

RETI

Hvit: Thomas Heiberg, Oslo

Sort: Gunnar Johnsen, Kirkenes

1. Sf3 — d5, 2. g3 — Lg4, 3. Lg2 — Sd7, 4. c4 — e6, 5. Db3 — Sc5, 6. Dc2 — c6, 7. d3 — Sf6, 8. 0-0 — Le7, 9. Sbd2 — 0-0, 10. b4 — Sbd7, 11. Tb1 — a6, 12. Lb2 — Ld6, 13. e4 — dxe4, 14. dxe4 — Lxf3, 15. Sxf3 — e5, 16. c5 — Lc7, 17. Sh4 — a5, 18. a3 — g6, 19. f4 — axb4, 20. axb4 — De7, 21. Kh1 — Tfe8, 22. f5 — Tec8, 23. Dc4 — Kg7, 24. Lc1 — b6, 25. Lg5 — h6, 26. fxg6 — fxg6, 27. Lxf6+ — Sxf6, 28. Lh3 — b5, 29. De2 — Td8, 30. Lf5 — g5, 31. Sg2 — Td4, 32. Se3 — Dd8, 33. Tbd1 — De8, 34. Sg4 — Sxg4, 35. Dg4 — Ld8, 36. Ld7 — Txd1, 37. Dxd1 — Dg6, 38. Lf5 — De8, 39. Dd6 — Ta7, 40. Le6 — Lc7, 41. Dd7+ — Dxd7, 42. Lxd7 — La5. Remis.

BENONI

Hvit: Viggo Guddahl, Oslo

Sort: Kjell Ole Kristensen, Narvik

1. d4 — c5, 2. d5 — Sf6, 3. c4 — b5, 4. exb5 — a6, 5. bxa6 — Lxa6, 6. Sc3 — d6, 7. e4 — Lxf1, 8. Kxf1 — g6, 9. g3 — Lg7, 10. Kg2 — Sbd7, 11. Sf3 — 0-0, 12. Sd2 — Da5, 13. Dc2 — Tf8, 14. b3 — Da6, 15. f4 — Sb6, 16. Lb2 — c4, 17. b4 — e6, 18. a4 — exd5, 19. a5 — Sd7, 20. b5 — Db7, 21. a6 — Dc7, 22. exd5 — Sb6, 23. Sde4 — Sfxd5, 24. Sxd5 — Sxd5, 25. The1 — Txb5, 26. Lxg7 — Kxg7, 27. Ta4 — C3, 28. Dd3 — Dc6, 29. Tc4 — Dxa6, 30. Dd4+ — Kh6, 31. Sf2 — Db7, 32. Kf1 — Dd7, 33. g4 — f6, 34. g5+ — Kg7, 35. gxf6+ — Sxf6, 36. h3 — h5, 37. Txc3 — Td5, 38. Dc4 — Tc5, 39. Dd4 — Ta4, 40. Dd3 — Txc3, 41. Dxc3 — Txf4, 42. Oppgitt.

SICILIANSK

Hvit: Tor Arne Hauge, Oslo

Sort: Kjell Ole Kristensen, Narvik

1. e4 — c5, 2. Sf3 — Sc6, 3. c3 — Sf6, 4. e5 — Sd5, 5. d4 — cxd4, 6. cxd4 — d6, 7. exd6 — e6, 8. Sc3 — Sxc3, 9. bxc3 — Lxd6, 10. Ld3 — h6, 11. 0-0 — 0-0, 12. Te1 — Ld7, 13. Lc2 — De7, 14. Dd2 — Sg6, 15. h4 — f5, 16. h5 — Se7, 17. Lb3 — Sd5, 18. Se5 — Le8, 19. Df3 — Kh7, 20. Sg6 — Tf6, 21. c4 — Lb4, 22. Te5 — Sc7, 23. d5 — Lxg6, 24. hxg6 — Txc6, 25. Lb2 — Ld6, 26. Te2 — exd5, 27.

cx d5 — Dh4, 28. g3 — Lxg3, 29. fxg3 — Txg3+, 30. Tg2 — f4, 31. Te1 — Te8, 32. Txg3 — fxg3, 33. Dg2 — Sb5, 34. Lc2+ — Kh8, 35. Tf1 — Sd4, 36. Lxd4 — Dxd4+, 37. Kh1 — Dh4+, 38. Kg1 — Dd4, 39. Kh1 — Dh4+, 40. Kg1 — Dd4+. Remis.

DRONNINGINDISK I FORHAND

Hvit: Bjørn Heggheim, Oslo

Sort: Egil Eikseth, Bodo

1. b3 — e5, 2. Lb2 — d6, 3. e3 — De7, 4. c4 — g6, 5. Sf3 — Lg7, 6. Le2 — f5, 7. 0-0 — Le6, 8. Sc3 — Sd7, 9. d4 — e4, 10. Sd2 — Lf7, 11. Te1 — c6, 12. b4 — Tc8, 13. a4 — Sgf6, 14. Te1 — h5, 15. Sf1 — 0-0, 16. c5 — Sd5, 17. Sxd5 — Lxd5, 18. f4 — De6, 19. Sd2 — b6, 20. cxd6 — Dxd6, 21. Sc4 — De6, 22. Dd2 — Tfd8, 23. Tc2 — c5, 24. bxc5 — bxc5, 25. Tec1 — Lc6, 26. Sa5 — Ld5, 27. La3 — Lf8, 28. dxc5 — Sb8, 29. Dc3 — Tc7, 30. c6 — Kh7, 31. Lxf8 — Txf8, 32. Lc4 — Tfc8, 33. Db3 — Td8, 34. Db5 — Lxc4, 35. Dxc4 — Dxc4, 36. Txc4 — Td3, 37. Tfc3 — Td8, 38. Kf2 — Td6, 39. Ke2 — Kg7, 40. Td4 — Te6, 41. Td8 — Sxc6, 42. Kf2 — Sxd8, 43. Txc7+ — Kf6, 44. Txa7 — Sc6, 45. Sxc6 — Txc6. Remis.

HVOR ER DE BLITT AV?

Det er forunderlig å måtte konstatere at flere kjente sjakkklubber ikke lenger gir lyd fra seg. Eksisterer de eller hva? Dette prøver vi nå å bringe på det rene. Det kommer til å skje mere i dette sjakkåret enn noen gang før og det ville være for galt om klubbene ikke benytter seg av denne sjakkbølgen til å komme opp av sin egen bølgedal.

Den 16. oktober klokken 16.35 starter man opp med TV-sjakken og på dette grunnlag bør man være klar til å aktivisere interesserte.

Var det ikke en tanke at de mere eller mindre veletablerte sjakkklubbene kontaktet nabo-klubbene som eventuelt ikke driver lenger for å puste nytt liv i dem?

Harstad Sjakklubbs junior A-spiller, Stein Jensen, ble den første nord-norske sjakkspiller som har vunnet et norsk juniormesterskap. Og når dette på toppen av alt skjedde på hjemmebane, så var gleden stor i arrangørklubben lørdag.

Klasse Junior A

KATALANSK

Hvit: Stein Jensen, Harstad

Sort: Kjell A. Nyheim, Oslo

1. c4 — Sf6, 2. Sf3 — e6, 3. g3 — d5, 4. Lg2 — Le7, 5. 0-0 — 0-0, 6. d4 — b6(?)

Etter trekkomkastning er spillerne havnet i avslått Katalansk, og nå burde sort fortsatt med det

sterkere 6. -Sbd7 eller 6. -c5.(FL). 7. cxd5 — Sxd5, 8. e4

Sort har ikke vært heldig med sin åpningsbehandling, og hvit står allerede overlegent. (RJ). 8. -Sf6, 9. Sc3 — Lb7, 10. Dc2 — Sa6?, 11. Td1 — Dc8, 12. a3 — c5.

Kanskje kunne 12. -Td8 forsøkes. Nå presser hvit seg til ytterligere terrengfordel med sitt tematiske neste trekk. (FL).

13. d5! — exd5, 15. cxd5 — Td8, 15.
Sg5 — h6, 16. Lh3

16. -Dc7

På 16. -Db8 avgjør 17. Sxf7! — Kxf7, 18. Le6+ — Kf8, 19. Dg6 fulgt av matt på f7. (RJ), eller 17. -Tf8. (17. -Te8, 18. Lf4 — Sc7, 19. d6), 18. Lf4 — De8, 19. Sd6 og vinner. (FL).

17. Sb5, oppgitt.

Samme resultat som i foregående trekk gir 17. -Db8, mens 17. -De5 resulterer i en delikat dronningfangst etter 18. Lf4. En regulær overkjørsel. (RJ).

(Komm. ved Reidar Jenssen og
Krans Larsen).

SICILIANSK

Hvit: Tor Nilssen, Vadsø

Sort: Reidar Jenssen, Tromsø

1. e4 — c5, 2. Sf3 — Sc6, 3. d4 — cxd4, 4. Sxd4 — g6, 5. Lc4 — Sf6, 6. Sxc6

I et sjakkparti er det oftest megen psykologi ute og går, hvorfor hvit muligens har forkastet normaltrekkene 6. Sc3 — Lg7, 7. Le3 osv. på grunn av Reidar Jenssens store åpningsteoretiske kunnskaper — også i denne meget spilte variant.

6, -bxc6, 7, Sc3

Ikke 7. e5 — Da5+.

7. -Dc7!

Sort er oppmerksom og unnlater foreløbig løperutvikling til g7, hvorefter vitt ifølge etablert teori oppnår fritt og godt spill med 8. e5 — Se8, 9. Df3 — f5, 10. Lf4 — Tb8, 11. 0-0 — e6, 12. Tad1. I fortsettelsen spiller hvit med manglende energi og tillater sin motstander full utligning.

8. Df3 — Ig7, 9. 0-0 — 0-0, 10. Lf4 — d6, 11. Tad1 — Sd7, 12. De3 — Se5, 13. Lb3?

Med 13. Le2 ville hvit spart seg for mange bekymringer.

13, -Tb8, 14, Sc2?

Hvorfor denne frivillige tilbaketrekning? En brukbar mulighet var 14. Lh6.

14. -La6, 15. Tfe1 — c5!

Dermed er initiativet helt og soldent i sorts hender. Truselen 16.-c4 fulgt av Txb2 kan bare pareres med det uskjonne 16. Tbl, mens hvits forsvarsmetode bare gjer skaden vondt verre.

16. Dc1? — c4, 17. La4 — Txb2!

Med vitsen 18. Dxb2 — Sf3+,
og dronningen faller.

Samtidig er La4 i alvorlige vanskeligheter, slik at 18. Sc3 nærmest er tvunget.

18. Sc3 — Sf3+, 19. gxf3 — Lxc3, 20. Te3 — Lg7, 21. Ta3

Reidar Jenssen

På 21. c3 — Txa2 følger kvalitetsgevinst: 22. Lc2 — e5, 23. Lg5 — f6, 24. Lh4 — Lh6. Det samme er imidlertid tilfeller også etter hvits teksttrekk — bare på en litt annen måte!

21. -Dc5, 22. Te3 — Txa2, 23. Ld7 — Ta1, 24. Dd2 — Txd1+, 25. Dxd1 — Ld4, 26. Te2

På 26. Te1 følger jo 26. -Lxf2+.

26. -c3, 27. Oppgitt.

(Komm. ved Frans Larsen).

PREUSSISK

Hvit: Arnt Esbensen, Vadsø

Sort: Ketil Jarhelle, Narvik

1. e4 — e5, 2. Sf3 — Sc6, 3. Lc4 — Sf6, 4. Sg5 — Lc5

Ipertakst spill et sjanseskapende alternativ til det «normale» 4. - d5. Den vanlige reaksjon på 4. - Lc5 er nå 5. Sxf7 eller 5. d4 — med påfølgende «bendelormsvarianter», som det vil føre for langt å komme inn på her. Men det står jo i bøkene!

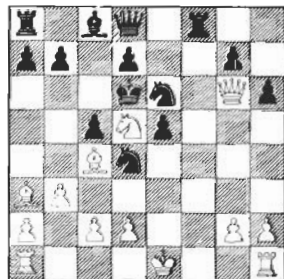
5. Lxf7+?! — Ke7, 6. Lc4

I betraktning kommer 6. Ld5 — h6, 7. Sf3 — d6, 8. Lxc6 — bxc6, 9. d3.

6. -Tf8, 7. Sc3?!

Umididdelbart naturlig synes 7. 0-0 å være, selv om sort oppnår fritt og godt spill etter 7.-h6, 8. Sf3 – d6, 9. h3 – De8. Man skal imidlertid ikke se bort fra at hvits springertrekk kan være en bevisst provokasjon fra hvits side for å få den sorte konge videre på glattisen med følgende tilsynelatende farlige angrep.

7. -Lxf2+! 8. Kxf2 — Sxe4+, 9. Ke1 — Sxg5, 10. Dh5 — h6, 11. Sd5+ — Kd6, 12. b3 — Sd4, 13. La3+ — c5, 14. Dg6+ — Sge6.

15. Dd3

Det er vanskelig å se hvordan hvits angrep skal føres videre, f. eks. 15. c3 — Sf5, 16. 0-0-0, (16. b4 — Dh4+), b5 eller 15. De4 — b5, 16. Le2 — Lb7.

15. -b5, 16. Lxb5 — Sxb5, 17. Se3+ Eller 17. Sc3+ — Sbd4 eller 17.

Sb6+ — Sed4, 18. Sxa8 — Sxa3 med lett gevinst.

17. -Sed4, 18. c3 — Sxa3, 19. cxd4 — Dh4+, 20. Ke2 — Tf2+, 21. Kd1 — Dxd4, 22. Dg6+ — Kc7, 23. Oppgitt.

(Komm. av Frans Larsen).

Klasse II

FRANSK

Hvit: Jarl Kvikstad, Varde

Sort: Svein Sørskår, Sandnes

1. e4 — e6, 2. d4 — d5, 3. Sc3 — Lb4, 4. e5 — c5, 5. a3 — Lxc3+, 6. bxc3 — Se7, 7. Sf3

Huff, alt det griseriet som kan oppstå etter 7. Dg4.

7. -Dc7

Her er visstnok 7. -Da5 mer teoretisk.

8. a4 — Ld7, 9. Ld3!?

Ikke helt patent da 9. -c4 kunne følge.

9. -Sbc6, 10. 0-0

Bedre fore var enn etter snar. 10. -Sg6!?

Vel en noe snodig springerplassering, men det forhindrer i første omgang 11. La3 pga. 11. -Sf4, eller hva?

11. Te1 — cxd4?

Vil våge å påstå at sort hjelper hvit med å løse en del problemer. 12. cxd4 — 0-0?

Var det ikke i Fransk man ikke skulle rokere (som sort)?

13. h4!

Angrepet begynner. Hvit får istand det tradisjonelle opplegget uten lugubre offisersofre.

13. -Sb4!?

En slik ignorering av hvits angrep bør straffes. — Men hva skal sort finne på? Kan 13. -f5 holde?

14. h5 — Sxd3, 15. Dxd3 — Sh8

«Sjølfolgelig» ikke 15. -Se7, 16. Sg5 osv.

16. Sg5 — g6, 17. hxg6 — fxg6, 18. Dh3! — Le8, 19. Ta3!?

Mitt ringe angrep holder på å

NYTTER DET?

Var mektige nabo i øst gir bare lyd fra seg når det passer han, det har vi bitre erfaringer for, men nå begynner sjakkspillerne i Hammerfest å irritere seg over forholdet. Hammerfest har nemlig en vennskapsby i Sovjet med navn Kola. Våre to byer ligger gunstig til for sjakkelig utveksling og den høytidelige undertegning av kulturavtale de to byer imellom skulle man i det minste vente at man får svar på henvendelser.

Det merkelige er at det har vist seg lettere å få en russisk IM på besøk enn en vanlig klubbspiller fra Kola. Vi får vel prøve gjennom UD, da er i alle fall alt gjort som står i vår makt.

Når sant skal sies, så har verken finner eller svensker vært noe særlig bedre i så måte, men her får vi vel prøve å koble inn big chief Eikrem. Med hans kontakter og innflytelse kan det vel la seg gjøre å få istand et bedre samarbeid.

Sett med nord-norske øyne

Det synes å være en gjengs oppfatning her nord at nord-norske spillere fikk en nokså stemoderlig behandling av Norsk Sjakkblads redaksjon i sitt spesialnummer som nesten utelukkende behandlet årets NM.

At NM, for første gang på lenge, ble arrangert i Nord-Norge, gjør det hele ennå mer beklagelig.

renne ut i sand. Nye tropper må komme til.

19. -h5, 20. Tc3 — Dg7, 21. g4

Stillingen må knuses for enhver pris.

21. -h4!?

Et på mange måter smålurt trekk, hvis det ikke hadde vært for paraden i det 26. trekk.

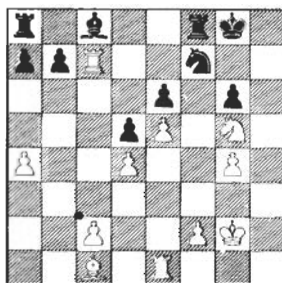
22. Dxd4 — Sf7, 23. Tc7.

Den dødbringende 7. raden.

23. -Dh8, 24. Dxd8+ — Sxh8, 25.

Kg2! — Sf7!

Poenget. Avbytte nu kan føre til remis da løperne er ulikefargede.

26. La3!!

Hva slags offer er dette? To lette for et tårn!

26. -Sxg5, 27. Lxf8 — Kxf8, 28. Th1 — Kg8, 29. Th6 — Sf7?

Bedre hadde vel vært 29. -Se4, men etter 30. Txd6+ er sort likevel hjelpeløs.

30. Txd6+, oppgitt.

(Komm. ved Jarl Kvikstad).

Klasse Lilleputt

DRONNINGGAMBIT

Hvit: Jostein Aanderaa, Trondheim

Sort: Tor K. Schølseth, Kirkenes

1. d4 — Sf6, 2. c4 — e6, 3. Sc3 — d5, 4. Lg5 — Le7, 5. e3 — Ld7(?)

Det er ikke vanlig å utvikle løperen til d7 i denne variant. Dessuten gir teksttrekket og det påfølgende 6. -c6 sort problemer med å få Sb8 skikkelig utviklet. Bedre er 5. -0-0 fulgt av utviklingsplanen Sbd7, c6, dxc4 og e5, hvorefter løperen bringes i spill

på en mer naturlig måte enn i partiet.

6. Sf3 — c6, 7. Ld3 — 0-0, 8. 0-0 — Sa6, 9. Se5 — Se8, 10. Lxe7 — Dxe7, 11. c5

I betraktning kommer også 11. Tc1 for å sikre løperdiagonalen b1/h7 etter ev. 11. -Sb4, 12. Lb1. Teksttrekket som også er godt, truer 12. Lxa6 — bxa6, 13. Da4. Samtidig skal Ld7's aksjonsradius holdes nede på et minimum og sorts dronningfløy i det hele tatt settes under press.

11. -Sb4, 12. Le2 — b5.

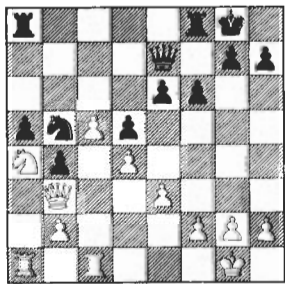
Nødvendig for truselen 13. a3. 13. a4?

Ingenlunde noen dårlig plan, men først måtte mellomtrekket 13. a3! spilles, hvorefter hvit kan høste fruktene av sitt gode åpningsspill: 13. -Sa6, 14. a4 — Se7, 15. axb5 — cxb5, 16. Sxd7 — Dxd7, 17. Sxb5! eller 14. -Sac7, 15. axb5 — Sxb5. (15. -cxb5, 16. c6) 16. Sxb5 — cxb5, 17. c6 med bondevinst.

13. -Sc7, 14. Db3 — a5, 15. axb5 — cxb5, 16. Tfc1 — f6, 17. Sd3 — Sxd3, 18. Lxd3 — b4.

Dermed treffer sort forberedelser til å bli kvitt problemløperen på d7.

19. Sa4 — Lb5, 20. Lxb5 — Sxb5.

21. c6!?

Starkt i betraktning kom 21. Sb6 — Ta6, 22. Dd3, (22. Ta4 — Sa7!), Des. (22. -Sc7, 23. Ta4, og a-bonden faller). 23. Ta4, men etter 23. -Tf7 synes sort å holde en foreløbig likevekt med et nøddrop.

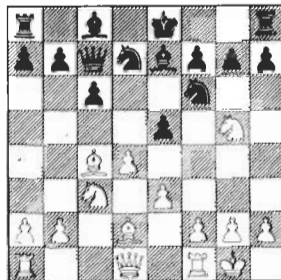
21. -Dd6, 22. Te5 — Sc7, 23. Sb6 — Ta6, 24. Sd7 — Te8, 25. Da4 — e5?!

Et (veegget) bondefremstøt med siktemålet motsjanser i sentrum og feltromming for Se6, dog svekkes Bd5.

DEN KORTESTE VEI TIL MAL

De aller fleste sjakkspillere kan vel oppvise vinstpartier hvor seieren kunne fremtvinges adskillig raskere og mer elegant enn i tekstpartiet, ev. ved fortsatt mattangrep fremfor avviklingsmanøvre osv., osv.

Fra årets NM har vi festet oss ved to slike alternative løsninger og starter opp med følgende stilling fra Klasse Junior A, hvor Harstad's Morten Groth fører de sorte brikker mot Vidar Ingebretsen, Moss.

I neste diagramstilling er nok en Harstad-spiller i aksjon, nemlig den nord-norske mester fra 1971, Hans Eriksen (nr. 18 i Mesterklassen), som spiller hvit mot Henning Wadd Hermansen, Oslo. Eriksen har nettopp spilt 10. Sg5, og mot truselen på f7 finnes kun forsvaret 10. -0-0. Sort mener imidlertid noe annet.

10. -Sd5?, 11. Lxd5 — Lxg5.

Det minste onde var 11. -cxd5, 12. Sxd5 fulgt av Sxe7 med minusbonde.

12. Lxf7+! — Kxf7, 13. Dh5+ — Kf6, 14. Se4+ — Kf5, 15. Sxg5 — Sf6, 16. e4+ — Sxe4, 17. Df3+?

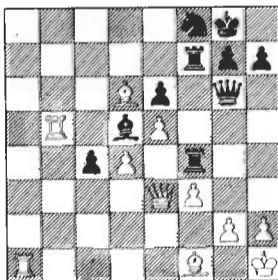
Selvsagt er dette mer enn godt nok, hvor hvit med tekstvarian-ten

17. -Kg6, 18. Dxe4+ — Lf5, 19. Dxe5 osv.

for å se foretrekker å avvikle med merofiser.

Mer energisk er nok 17. g4+! — Kf6, 18. Sxe4+, og hvit seirer i matt-angrep, noe enhver kan forvisse seg om med litt brikketrilling.

(Komm. ved Frans Larsen).

30. -Txf3!

spilt i trygg forvisning om at

31. gxf3 — Lxf3+ vinner.

31. Dg1 — Tb3?

Under NNM måneden før var Groth totalt ute av form, og heller ikke hans NM-innsats (8. plass) gir det helt riktige bildet av hans utvilsomme talent. Teksttrekket er godt nok til å vinne partiet (noe som også skjedde etter ytterligere 20 trekk), men normalt ville nok Groth (og kommentator i «Norsk Sjakkeblad») sett den relativt enkle matkombinasjon 31. -Txf1!, 32. Txf1 — Dxd2+!, 33. Dxd2 — Txf1 matt. Synd!

26. Td1?!

På 26. Tacl er 26. -Tca8 godt men 26. dxe5 — fxe5, 27. Txa7 fulgt av Sxe5 synes godt spillbart. 26. -exd4, 27. Txd4 — Se6!

Med fellen 28. Tdxd5 — Sxc5!

28. Tcd5 — Dxc6, 29. Dxc6 — Taxc6, 30. Td1 — Tc1, 31. Kf1 — Txd1+, 32. Txd1 — Td8, 33. Ke2 Det truet 33. -Sc5.

33. -Kf7, 34. Td3 — Te8, 35. b3?*

Synd! Etter for eksempel 35. Kd2 bør partiet med korrekt spill ende remis.

35. -Sf4+, 36. Oppgitt.

Begge spillere hører til de fremste av landets yngre juniorgarde, noe partiet gir et godt vitnesbyrd om, tross blunderen i hvits 35. trekk.

(Komm. av Frans Larsen)

BEST SPILTE PARTI

— Ved årets NNM i Tromsø var det blant annet oppsatt en spasielpremie (ved John Johnsen, Tromsø), for turneringens best spilte parti uansett klasse. En bedømmelseskomite utgått fra sjakk-klubben « Jarl », Trondheim (Dan H. Fosse, Øystein Selnes og Helge Theting) fikk i oppdrag å finne frem til dette beste blant 14 innleverte partier. Kriteriene denne gang var altså noe utvidet sammenlignet med det vanlige skjønnhetsparti-mønster.

— Noe overraskende var det ingen mester-spiller som kunne stryke av med spesialprisen, men derimot Vadsøs juniorspiller Svein H. Johnsen for hans effektfulle angrepsparti mot Geir M. Lorentsen, Hammerfest.

PIRC

Hvit: Svein H. Johnsen, Vadsø
Sort: Geir M. Lorentsen, Hammerfest

1. e4 — g6, 2. d4 — Lg7, 3. c3

En uvanlig, men slett ikke dårlig metode å bemøte sorts Pirc-oppstilling på. Narvik-spillere som Erling Svedenborg og Ernst Lockertsen hadde periodevis i 1960-årene en viss forkjærlighet for teksttrekket.

3. -d6, 4. Le3 — Sf6, 5. Sd2 — c6, 6. f4 — 0-0, 7. Sgf3 — Sg4, 8. De2

Sterkt i betraktning kommer 8. Lg1.

8. -b5, 9. h3 — Sxe3, 10. Dxe3 — Sd7, 11. Ld3 — Lb7, 12. Kf2?! — a6?

Sorts manøvre på dronning-fløyen er for puslete og tar for lang tid. Bortsett fra det litt råflotte Kf2, har hvit derimot stilt opp sine brikker harmonisk og effektivt, og hans videre spilleplan ligger klart i dagen. Bøndene på kongefløyen skal støtes frem på murebrykermaner for å bane vei for det tyngre skyts. Mot dette fløyangrep må sorts resept bli motstøt i sentrum, det vil si 12. -e5! og stillingen er full av kampmuligheter.

13. g4! — c5, 14. h4 — Sf6

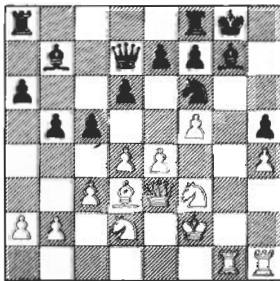
Fremdeles var 14. -e5 aktuelt politikk.

15. Tag1 — Dd7, 16. f5 — h5?

I en allerede meget truet situasjon kommer hvit i møte med denne frivillige åpning av kongestillingen.

17. gxh5 — gxh5?

Verre og verre! Det minste ondet var 17. -Sxh5, 18. fxg6 — f6, og hvit må ennu kjempe litt for seieren.

18. Tgx7+!

Et effektfullt kvalitetsoffer i Bakkes Ånd, jvfr. radiosjakk-partiet Bakke — Farstad annetsteds i bladet!

18. -Kxg7, 19. Tg1+ — Sg4+

Det er ingen vei utenom for sort. Hvis 19. -Kh7. (19. -Kh8, 20. Dh6+ — Sh7, 21. Dg7 matt). 20. Sg5+ — Kh8. (På andre kongetrekk følger 21. Se6 — med sjakk!). 21. Se6 — Sg4+. (21. -fxe6, 22. Dh6+ eller 21. -Kh7, 22. Tg7+ — Kh8, 23. Dh6 matt). 22.

10000000000000

PEUGEOT 504

- en velkledd hardhaus

Haugens Bilforretning A/S

HAMMERFEST - tlf. 12544
ALTA - tlf. 35 731

00000000000000

Txg4 — Dxe6, 23. fxe6 — hxg4, 24. Dh6+ med lett vinst.

20. Txg4+ — hxg4, 21. Dg5+ — Kh7.

Ikke 21. -Kh8, 22. Dh6+ — Kg8, 23. Sg5 fulgt av matt.

22. f6!

Bondeofferets primære hensikt er å avdekke løperdiagonalen d3/h7. På 22. -Tg8, 23. Dh5 matt. 22. -gxh6, 23. e5+ — f5.

For å unngå øyeblikkelig matt (23. -Kh8, 23. Dh6+ — Kg8, 25. Dh7 matt) må sort bite i det sure eplet og gi dronning.

24. Lxf5+ — Dxf5, 25. Dxf5+ — Kg7, 26. Sg5 — Th8, 27. Df6+ — oppgitt.

Det er matt på f7 i neste trekk. Et flott angrepsparti av Svein H Johnsen!

(Komm. av Frans Larsen).

NATURVERN?
DET GJØR DU
KLOKT !!

RADIOPARTIET

Kommentarer: Frans Larsen

Dette spennende og innholdsrike parti mellom Nils A. Bakke og Gudmund Farstad spiltes på vårparten 1976 og ble som de fleste sjakkinteresserte vil huske, vunnet av Farstad etter vel 50 trekk.

Lokalradion i Finnmark formidlet trekkene, og partiet som vakte stor interesse, var utvilsomt god sjakkpropaganda, blant annet grunnet den daglige dekning i avisene Finnmark Dagblad, «Finnmarken» og «Tromsø».

Det er forøvrig første gang en slik sjakkform finner sted i Finnmark. Ellers vil en del huske radiopartiet Elvind Kjørstad (Mosjøen) — Werner Lockertsen (Tromsø) fra 1961, med vinst for sistnevnte. Men dette ble altså formidlet gjennom lokalradioen i Troms og Nordland.

SICILIANSK

Hvis: Nils A. Bakke, Sørvær
 Sort: Gudmund Farstad, Vardø
 1. e4 — c5

Altså Siciliansk! Under NNM 1971 (Farstads gjennombruddsturnering i større sammenheng) spilte Farstad flere ganger 1. e5 med overgang til Philidor etter 2. Sf3 — d6. Imidlertid har han muligens hatt kjennskap til at Bakke på 1. e5 meget gjerne og med stor oppfinnsomhet spiller Kongegambit med 2. f4.

2. Sf3 — d6, 3. d4 — cxd4, 4. Sxd4 — Sf6, 5. Sc3 — g6, 6. f3

Den vanlige trekkrekkefølge er først 6. Le3, hvorefter 6. -Sg4? som bekjent er feil på grunn av 7. Lb5+ — Ld7, 8. Dxg4. Bakkes trekk må vurderes som en ikke helt ahrmløs «finte».

6. -Sc6

Men sort vil for enhver pris inn i Dragevariantens normaloppstilling og styrer unna 6. -Db6 som den nyeste teori anbefaler. Et

dårlig forslag, siden hvit utmerket godt kan fortsette utviklingen med 7. Le3 og la b-bonden fare: 7. -Dxb2, 8. Sdb5 — Db4. (Det truet dronningtap gjennom 9. Tb1), 9. e5! — Sfd7. (Ikke 9. -dxe5, 10. Sc7 matt, men 9. -a6, 10. Sc7+ — Kd8, 11. Sxa8 — Dxc3+, 12. Kf2 — Dxe5 er kanskje sorts beste variant). 10. exd6 — exd6. (Eller 10. -f6, 11. Tb1 — Da5, 12. Dd5), 11. Dd4 — Dxd4, 12. Lxd4 og vinner.

7. Le3 — Lg7, 8. Dd2 — 0-0, 9. Lc4 — Ld7

Varianten 9. -Sxd4, 10. Lxd4, Le6, 11. Lb3 — Da5, 12. 0-0-0 var en periode meget anvendt, men praksis demonstrerte litt for ofte et gunstigt partiutfall i hvits favør. 10. 0-0-0 — Db8?!

Denne åpningssteoretiske overraskelse tar sikte på hurtig fremmørsj av dronningfløybøndene understøttet av tårn og dronning. På det vanlige 10. -Da5, kan en sann hvirvel av kombinatoriske vendinger oppstå etter 11. Lb3 — Tf6, 12. h4 — Se5, 13. h5 eller 13. Kbl osv., men det er jo en annen historie!

11. Lb3

En nødvendig forberedelse til bondefremstøtet g4 som er nøkkeltrekket i Bakkes angrepsplan. Straks 11. g4 besvares nemlig med det sjanseskapende 11. -b5, for eksempel:

A.

12. Scxb5 — Se5, 13. Le2 — Sxf3!

B.

12. Sdxb5 — Se5, 13. Le2 — Lxb5,

14. Sxb5 — Sxf3, 15. Lxf3 — Dxb5,

16. e5 — Tab8

C.

12. Lxb5 — Sxd4, 13. Lxd7 — Sxf3

D.

12. Ld5 — Tc8, 13. Lxc6 — Lxc6,

14. h4 — b4, 15. Sc2 — Sxe4!

E.

12. Lb3 — a5, 13. Sd5 — a4, 14.

Sxf6+ — Lxf6, 15. Ld5 med

omtrentlig likt spill.

11. -Tc8, 12. g4?!

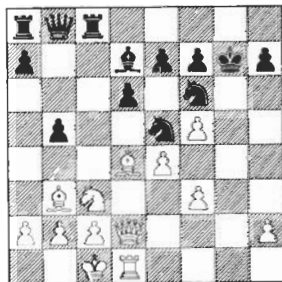
I ethvert kongeangrep er første bud å få etablert åpne angrepslinjer. I så henseende er 12. h4 med den tematiske fortsettelse h5-hxg6 best egnet til å vederlegge sorts åpningseksperiment 10. -Db8. Noen antydninger: 12. -a5, 13. h5! — Sxd4, 14. Lxd4 — a4, 15. Ld5 — e6, 16. hxg6 — hxg6. (16. -exd5, 17. Lxf6 — Lxf6, 18. Sxd5). 17. Dg5! (truer 18. Dxf6) — e5, 18. Th8+ — Kxh8, 19. Lxf7 med ugarðerlig matt.

Bakkes bondetrekke har samme linjeåpnede siktemål (g-linjen), men prisen han må betale er høy og konsekvensene i det hele tatt mindre overskuelige enn etter 12. h4.

12. -b5, 13. Sf5?!

Både dette og hvits neste offer er av det posisjonelle slaget, det vil si basert på intuisjon, stillingsbedømmelse og med få konkrete varianter foreløbig, men Bakke oppnår etter sitt skjønns vesentlige fordeler: — Initiativ og en stor propagandamessig effekt for sjakkspillet!

13. -gxf5, 14. gxf5 — Kh8, 15. Thg1 — Se5, 16. Tgxf7?! — Kxg7, 17. Ld4

På 17. Sd5 (truer Sxe7) synes sort å kunne forsvare seg tilfredsstillende med 17. -Sxd5. (Eller 17. -Kf8, 18. Lh6+ — Ke8, 19. Dg5 med godt angrep), 18. Lxd5 — Lc6, 19. Lh6+ (19. f6+ — Kf8!), Kh8, 20. f6 (20. Dg5 — Tg8, 21. Dxe7 — Dd8! ev. 20. f4 — Lxd5! ev. 20. Lxc6 — Sxc6, 21. f6 — Tg8!), Tg8! (Ikke 20. -Lxd5, 21. Dg5 — Sg6, 22. fxe7 eller 20. -Dc7, 21. Dg5 — Sg6, 22. Lxf7 — Tg8, 23. Tg1!) 21. f4 — Lxd5, 22. fxe5 (22. exd5 — exf6!), Lc4 17. Lc6, 18. f4 — Sed7

Forsøket 18. -b4 turde føre til remis slutt, for eksempel 19. fxe5 - Dxe5, 20. Lc5 - Db7, (20. -bxc3, 21. Dg5+ - Kf8, 22. Dxf6 eller 21. -Kh8, 22. Lxe7). 21. Ld6 - bxc3. (21. -exd6, 22. Dg5+ - Kf8, 23. Dxf6 - bxc3, 24. Txd6 med remis). 22. Dg5+ - Kh8, 23. Lxe5 - Tg8, 24. Lxf6+ - exf6, 25. Dxf6+ - Tg7, 26. Tg1 - Tg8, 27. Tg7 - Tg7, 28. Dd8+ - Tg8, 29. Df6+ og evig sjakk.

Men tårn over er Farstad ikke interessert i slike varianter!

19. De2?!

Sikkert en vanskelig, men dessverre for hvit, feilaktig beslutning. På det interessante 19. e5 oppnår hvit glimrende praktiske sjanser etter 19. -dxe5, 20. fxe5 - Sxe5, 21. De3!

A. 21. -Sfg4, 22. Dg5+ - Kf8, 23. f6 - exf6, 24. Lc5+.

B.

21. -Seg4, 22. Dxe7 - Dc7, 23. Lxf6+ - Sxf6, 24. Tg1+.

C.

21. -Sed7, 22. Dxe7.

D.

21. -Sfd7, 22. Tg1+ - Kf8. (22. -Kh8, 23. Lxf7). 23. Dh6+ - Ke8, 24. Tg8+ - Sf8, 25. Txf8+ - Kd7, 26. Le6+.

E.

21. -Sc4, 22. Lxc4 - bxc4, 23. Dxe7.

Følgelig er 19. -Se8 sterkere, for eksempel 20. e6 - Kf8, 21. exd7 (21. exf7 - d5) - Sxd7, og stillingen er komplisert og vanskelig å bedømme.

19. -Kf8.

Et forsøk på å nøytralisere Ld4's farlige fjernvirkning på diagonalen c3/h8, hvis berettigelse vi ser i varianten 19. -b4, 20. e5 (20. Dh5 - Se5!) - dxe5, (20. -bxc3, 21. exf6+ - exf6, 22. De7 eller 20. -Sg8, 21. exd6+). 21. fxe5 - Kf8. (21. -Sg8(e8), 22. Tg1+ - Kf8, 23. Dh5 eller 22. -Kh8, 23. Dg4). 22. exf6 - Sxf6 (22. -exf6, 23. Dc4 - Ke8, 24. Dxf7+ - Kd8, 25. Lxf6+ - Kc7, 26. Le5+). 23. Lc5 - Db7, 24. Dc4 - Le8, 25. Dh4 - Sg8, 26. Ld5 - Dc7. (26. -Da6, 27. Lxe7+ - Sxe7, 28. f6 - Sg8, 29. Dxb4+ eller 28. -Lb5, 29. Dh6+ - Ke8, 30. Lxf7+ og matt). 27. Se4, og hvits angrep må slå igjennom.

Det alternative kongetrekk 19. -Kh8 med ideen 20. Dh5 - Tg8 besvares best med 20. Lxf7, og stillingen er uklar.

20. e5 - Dxe5.

Ikke 20. -Se8, 21. Dh5 - d5, 22. Dxd7 - e6, 23. f6 eller 20. -Sg8, 21. Dh5 (ev. 21. e6!) - Ke8, 22. Dxf7+ - Kd8, 23. Dxd8+ - Kc7, 24. De6.

21. fxe5 - Lf3!

Et sterkt og såre nødvendig motoffer for å avkrefte hvits angrep. Bemerk at dronningplasseringen på e2 gjorde trekket mulig.

22. Dxf3 - Sxe5, 23. De2

I betraktning kommer 23. Dh3.

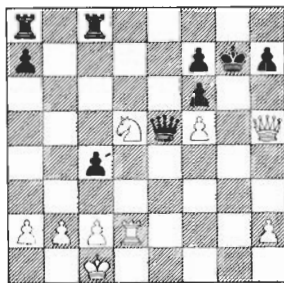
23. -Sc4, 24. Lxc4 - bxc4, 25. Lxf6?!

En strategisk feil (avbytte av den gode løper) som bunner seg i en taktisk feilkalkulasjon. (Se komm. til sorts 28. trekk). Bedre 25. Te1.

15. -Df4+.

På straks 25. -exf6, 26. Dd2 utsettes sort for et livsfarlig angrep: 26. -De5, 27. Dh6+ - Ke8, 28. Sd5.

26. Td2 - exf6, 27. Sd5 - De5, 28. Dh5 - Kg7!

Dette hadde hvit oversett! Kongens eneste trygge fluktfelt er h8, noe vi lett kan se i den viktigste variant: 28. -Td8, 29. Dh6+ - Ke8, 30. Sxf6+ - Ke7, 31. Dh4 - Kf8. (31. -Dxf6, 32. Te2+). 32. Sxh7+ - Ke8, 33. Sf6+ - Kf8. (33. -Ke7, 34. Sg4+). 34. Dh8+ - Ke7, 35. Sg8+ og vinner.

29. c3

Kongen må ha luft, ellers blir det matt på 1. raden, for eksempel 29. Tg2+ - Kh8, 30. Dh4 (30. Dh6 - Tg8, 31. Sxf6 - Del matt) - Tg8, 31. Sxf6 -

De3+, 32. Kb1 - Dg1+ og matt 29. -Td8, 30. Dg4+ - Kh8, 31. Dxc4 - Tac8, 32. Dd4

Det eneste. På 32. Dd3 (b3) - Tc5, 33. c4 - Txd5!

32. -Dxf5, 33. b3 - Txd5?

Sort tror han kan avvike til et vunnet sluttspill, men det viser seg at hvit dermed får gode praktiske remismuligheter. Farstad burde heller overlatt til hvit å bevise om springeren på d5 oppveier kvalitetstapet. Et vanskelig vurderingsspmål! 34. Dxd5 - Txc3+, 35. Kb2 - Dxd5.

En uventet beslutning. Kanskje hadde Farstad da han utførte kvalitetsofferet 33. -Txd5, planlagt den kobinatoriske vending 35. -Te2+, 36. Ka3 - Dxd5, 37. Txd5 - Txb2 og først senere kommet til at hvit synes å ha visse remismuligheter etter 38. Td7, for eksempel 38. -h5, 39. Txf7 eller 38. -Kg7, 39. Txa7 - h5, 40. b4 fulgt av b5 og Ta4.

36. Txd5 - Te7, 37. b4 - Kg7, 38. a4?

Hvit går for fort frem. Først måtte sorts kongefløybønder hemmes, altså 38. h4 (38. -Kg6, 39. h5+), hvoretter blant annet tårnbytte på e5 er umulig: 38. -Te7, 39. a4 - Te5, 40. Txe5 - fxe5, 41. b5 - Kf6, 42. a5 - Ke6, 43. b6 - axb6, 44. a6 og vinner. 38. -Kg6, 39. b5 - f5, 40. a5 - f4, 41. b6 - axb6, 42. axb6 - Tb7, 43. Tb5 - f3, 44. Kc3 - f2, 45. Tb1 - f6, 46. Tf1

Eller 46. Kd3 - Txb6, 47. Tf1 - Tb2, 48. Ke3 med konsekvenser omtrent som i partiet.

46. -Txb6, 47. Txf2 - Td6, 48. Oppgitt.

Opplagt i tidligste laget, siden hvit slett ikke behøver å tape partiet! Vi angir hovedprosedyren i det hvite forsvaret: 48. Td2 - Txd2. (Eller 48. -Te6, 49. Kd3 - Kg5, 50. Te2. Sorts tårn kan ikke forhindre kongen i å komme tidsnok til kongefløyen, og et tårnsluttspill med bondene f-h er selvsagt død remis). 49. Kxd2 - Kg5, 50. Ke2 - Kg4, 51. Kf2 - Kh3, 52. Kg1 - f5, 53. Kh1 - f4, 54. Kg1 - f3, 55. Kf2 - Kg4, 56. Ke3 - h5, 57. Kf2 - Kf4, 58. Kf1 - Ke3, 59. Ke1 - f2+, 60. Kf1 - Kf3, 61. h3 - Kg3, 62. h4. Remis.

Forflytninger

Det skjer fra tid til annen forflytninger av sjakkspillere og man kan snart begynne å snakke om fraflytningsområder så vel som pressområder.

Tromsø Sjakkklubb blir vel å regne som et pressområde i så måte i takt med utbyggingen av universitetet.

Frans Larsen melder om tre interessante innmeldelser i klubben

Ivbjørn Nimki, ungdomskonsulent i sjakk i Rogaland, er nå å finne i Tromsø. Der skal studeres, men forhåpentligvis også spilles en masse sjakk. Et brev til formannen i Finnmark Sjakkregion tyder i alle fall på det. Han forteller blant annet at han godt kunne tenke seg en tur til Finnmark for å avholde kurs for skolesjakkinstruktører. Det hører også med til historien at Nimki la beslag på 4. plass klasse 1 i årets NM.

Johannes Høie, Stjernen, også kalt «Harstad-dødaren» etter sine bravader mot herrene Groth og Jensen under årets NM, studerer for tiden i Tromsø og vil bli et verdifullt tilskudd i spillerstallen.

Jarl Kvikstad, Vardø, har også gitt seg studier i vold i Tromsø. Vi husker hans delte førsteplass i årets NM klasse 2, og ellers gode resultater i Nord-Norge.

Også provinsen har fått sine tilskudd:

— Arnold Andreassen, vinner av klasse 1b i NNM, befinner seg nå i Sørvar. Nils Bakke vil dermed få en skikkelig sjakkmotstander og vi gleder oss til å se hva de to kan utrette i klubb-sammenheng. — Man må kunne gå ut fra at så kompetente personer greier å få til en sjakkklubb.

Hauans Materialhandel A/S

Tlf. (084) 12044 - 9601 HAMMERFEST

Alltid no' godt hos

ANDREAS borti VEIEN

Også i Hammerfest får De kjøpt
Norges mest solgte iskrem

Harstad Meieri

A. Pay Hanssen

HAMMERFEST

HØYESTERETTSADVOKAT

Per Larssen

HAMMERFEST

ADVOKAT

Kari Larssen

NORD-NORSK RATINGLISTE

pr. 9.9. 1976

Carl H. Amundsen, Hammerfest	1792	12	X Frans Larsen, Tromsø	2090	41
Arnold Andreassen, Harstad	1786	21	Karl A. Larsen, Kirkenes	1759	57
Leif Andreassen, Øksfjord	1550	21	X Terje W. Larsen, Tromsø	1899	40
Nils M. Aslaksen, Alta	1726	12	Trond Olsen Lid, Kirkenes	1393	24
X Magne Bergvoll, Tromsø	2121	39	Roar Lindblom, Harstad	1856	88
Leif Bjørnstad, Kirkenes	1763	44	Fredrik Lorch, Bodø	1782	54
Øystein Boland, Alta	1681	12	Geir M. Lorentsen, Hammerfest	1737	12
John Brattli, Narvik	1844	11	Roger Lund, Narvik	1456	11
Torbjørn Burchard, Narvik	1820	25	Harry Inge Luther, Harstad	1669	15
Egil Eikseth, Bodø	2042	42	Olav Melkersen, Narvik	1669	11
John Eikås, Kirkenes	1319	15	Konrad Nikolaisen, Narvik	1355	11
X Wiggo H. Eilertsen, Tromsø	1625	24	Harald Nilsen, Kirkenes	1604	38
Bengt Eriksen, Kirkenes	1460	15	Ingvald Nilsen, Kirkenes	1486	41
Hans Eriksen, Harstad	1940	28	X Leonhard Nilsen, Tromsø	1577	18
Ronald Eriksen, Kirkenes	1628	14	Tor Nilssen, Vadsø	1709	36
Arnt N. Esbensen, Vadsø	1687	24	Oluf Nordby, Narvik	1458	32
Roy Evensen, Harstad	1852	46	Gisle Nordstrand, Narvik	1774	17
Kjell Figneschou, Kirkenes	1539	41	Jan Olsen, Kirkenes	1165	18
X Arvid Fiskaa, Tromsø	1958	19	Henning Pettersen, Harstad	1775	44
Erling Fløtten, Kirkenes	1706	40	Kjell Pleyrn, Narvik	1669	11
Edmund Forselv, Narvik	1955	17	Jan Bjarne Rambø, Harstad	1729	30
Morten Groth, Harstad	1949	54	Jonny Robertsen, Mo	1691	15
Odd Gunnarsen, Harstad	1441	15	Johan Rydar, Narvik	1629	16
Arne Gustavsen, Kirkenes	1218	18	Trygve Røtvold, Kirkenes	1575	47
Arne Hanevik, Harstad	1624	15	Palmer Salomonsen, Narvik	1832	65
Alfred Hansen, Narvik	1735	11	Selmer Sigvaldsen, Narvik	1744	17
Arvid Hansen, Harstad	1478	10	Arnfinn Sundsfjord, Harstad	1769	15
Finn Haug, Alta	1575	12	Børge Svanholm, Hammerfest	1660	12
Arne Haugseth, Kirkenes	1334	18	Erling Svedenborg, Narvik	1882	11
Ragnvald Haugseth, Kirkenes	1495	24	Paul Svedenborg, Narvik	2351	37
Finn E. Hobæk, Bodø	1546	43	Magne Syrtstad, Kirkenes	1413	18
Karl Højem, Kirkenes	1247	18	X Olav Thoresen, Tromsø	1780	27
Odd Indbjør, Kirkenes	1280	15	Anton Thorstensen, Narvik	1735	47
Stein Indregard, Narvik	1737	62	Svein Thrana, Bodø	1768	15
Erling Iversland, Harstad	2066	35	Sigurd Thune, Harstad	1719	43
Bjarne Jacobsen jr., Bodø	2089	30	X Hallvard Tjelmeland, Tromsø	2063	42
Arthur Jarhelle, Narvik	1724	23	Einar Tronstad, Mo	1747	24
Kjetil Jarhelle, Narvik	1761	26	Kjetil Volla, Bodø	1832	69
Stein Jensen, Harstad	2120	72	Odd Wassli, Kirkenes	1467	15
Steinar Jensen, Narvik	1771	26	Erik Wembre, Bodø	1882	15
X Reidar Jenssen, Tromsø	1972	27	Olaf Widnes, Bodø	1631	15
X Kjell P. Jernberg, Tromsø	1099	23	Fredrik Øien, Kirkenes	1205	18
Kjell Johannessen, Hammerfest	1696	39			
Magne Johansen, Narvik	1847	23			
Sverre Johansen, Kirkenes	1364	32			
Gunnar Johnsen, Kirkenes	2252	115			
Svein H. Johnsen, Vadsø	1786	30			
X Arvid Karlsen, Vadsø	1432	30			
Lajos Kiss, Harstad	1424	34			
Bjarne Kristensen, Narvik	1763	26			
Kjell O. Kristensen, Narvik	2104	48			
Kolbjørn Kristensen, Bodø	1534	24			
Per R. Kristiansen, Harstad	1634	15			
Arne O. Larsen, Narvik	1609	11			

10 PÅ TOPP

1. Paul Svedenborg, Narvik	2351
2. Gunnar Johnsen, Kirkenes	2252
3. Magne Bergvoll, Tromsø	2121
4. Stein Jensen, Harstad	2120
5. Kjell O. Kristensen, Narvik	2104
6. Frans Larsen, Tromsø	2090
7. Bjarne Jacobsen jr., Bodø	2089
8. Erling Iversland, Harstad	2066
9. Hallvard Tjelmeland, Tromsø	2063
10. Egil Eikseth, Bodø	2042

Alt-på-ett-sted

DnC
-det holder

TANNLEGE
KJELL JOHANNESSEN

Postboks 278 - Tlf. (084) 11948

9601 HAMMERFEST